

Luceafărul

Săptămânal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

Viitorul concret

deschiderea de orizont pe care o consacra recenta Convintare a secretarului general al partidului, rostită în cadrul Plenarei C.C. al P.C.R., ne trimite cu gândul la acele studii de sinteză pe care în mod periodic le resimte viața politică, economică și socială în contextul problemelor care-și mențin o permanentă actualitate și prin a căror rezolvare se asigură însăși perspectiva, însăși certitudinea și amploarea faptului concret, împlinit. Fundamentul economic al unei asemenea priviri de ansamblu asupra muncii și vieții are, așa cum se subliniază și cu acest prilej, o decisivă importanță și ne propune reflecții multiple asupra etapei pe care o parcurgem. Paleta priorităților de natură economică și socială este deosebit de cuprinzătoare, iar implicațiile ei ating practic toate domeniile de activitate. Ceea ce, în perspectiva apropiatei Conferințe Naționale a P.C.R., se poate constitui și într-un bogat univers de idei care direcționează deopotrivă gândul și fapta și asigură linia de unire între cerințe și posibilități, între capacitatea de efort și inițiativă și condiția unei noi calități, a unei noi competențe în toate sferile activității materiale și spirituale.

Domeniile de vîrf ale economiei atrag după ele un întreg ansamblu de preocupări și certifica în același timp modalități și experiențe noi care pot lărgi considerabil cîmpul valorilor practice umane și pot da un nou relief de conștiință înseși ideii de progres. Din acest punct de vedere, deosebit de revelatoare este remarcă secretarului general al partidului după care România se prezintă astăzi la scara celor mai evidente posibilități ale sale, reprezentative atât în planul investițiilor materiale realizate de-a lungul anilor, cât și în acela al edificării unui model economic viabil cu profunde înțiruri asupra gradului nostru de progres și civilizație. În acest sens, nu există altă problemă care să nu poată fi rezolvată, ciștigul în experiență, în putere de inventivitate, cunoaștere și asimilare a noului, în crearea și aplicarea pe scară largă a valorilor progresului contemporan a atins practic cote de vîrf în toți acești ani și un înalt grad de profesionalitate. Momentul este al eficienței, al înscrierii pe orbita competenței cu maximum de rezultate. În acest fel convintura secretarului general al partidului se transformă într-un indiscutabil moment de referință și un cuprinzător document ce ne definește din punct de vedere economic și social perioada pe care am parcurs-o pînă acum în procesul de înfăptuire a obiectivelor stabilite de cel de al XIII-lea Congres al P.C.R., a

măsurilor care privesc finalizarea în continuare a programului stabilit.

O imagine fidelă momentului actual este aceea a proiectării în dimensiuni economice și sociale a viitorului concret, imagine care, în esența sa, poate fi desprinsă și din actualele lucrări ale plenarei partidului, din documentele care au fost adoptate. S-a vorbit despre starea de echilibru dintr-o parte și de starea sau mai bine zis de prospețime și acuitate a gândirii, de amploarea și profunzimea acțiunii, de nivelul înalt de creativitate ce trebuie să caracterizeze orice efort și inițiativă. Toate acestea poartă marca gândirii și personalității conducătorului nostru și au o viață răsunătoare asupra hotărîrii înseși cu care se înfăptuiesc programele dezvoltării noastre pe mai departe. Apropiatul eveniment pe care îl reprezintă Conferința Națională a partidului polarizează deja atenția întregii societăți și se instituie într-un optim prilej de profundă angajare și responsabilitate socială. Conferința Națională, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, trebuie să reprezinte un moment important în viața partidului și a țării, să dea o nouă perspectivă luptei și muncii poporului nostru pentru înfăptuirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate. În acest spirit, sub semnul acestui îndemn se manifestă și creația, patosul însuși al ideii de cultură în marile sale deschideri asupra omului, a prezentului și viitorului său.

Luceafărul

Dimitrie Făurea: „Gigantul”

Toamnă bucureșteană

Salcimii-au înflorit a doua oară.
Din virful florilor le curge ceară.
Prin stropii atomii cerului sint dați și miera-i ca zăpada Gutinului. Gustați!
Ce singeros de dulce-i această toamnă coaptă.
Un fulger își reteză urechea-n orice soaptă
Și cit de bun veninul viperii cu corn!
Verzește sticla pusă cu gem sau cu lichior.
Nici sârbătoarea celei mai nalte sărbători
nu-ncape-n sine-atita sărbătoare.

Gavril Matei Alabastru

ÎN ACEST NUMĂR: ● Arhiva „Luceafărul” ● „Un Bacovia necunoscut” de Marcel Marcian ● Cronica literară ● Cartea de debut ● Atitudini ● Poeme de Vasile Petre Fati ● Ioan George Șeitan ● Voicu Olari ● Proză de Adrian Velichi ● Jurnal de poet de Ioan Alexandru ● Fantasticul, dimensiune a „prozei scurte” românești de N. Ciobanu ● Numele poetului de Cezar Ivănescu ● O istorie în imagini a literaturii române contemporane văzută de Ion Cucu ● Atelier literar de Geo Dumitrescu ● Spectacolul lumii de Ioan Grigorescu ● Sport de Fănuș Neagu ● Repere ● Revista străină.

Prima istorie literară românească (I)

P e la 1875, un tânăr de nici 23 de ani, venit din Bucovina în București cu gândul de a face poezie și cercetări folclorice, publica, la „Typographia Alecsandru A.”, un „Conспект asupra literaturii române și literaturilor ei de la început și pînă astăzi în ordine cronologică” urmat, la nici un an diferentă, de o parte a doua, mai consistentă, aceasta, sub raport cantitativ. În spatele acestui titlu prevestitor de aride insuriri didactice, se ascunde însă o adevărată istorie a literaturii române iar autorul ei, Vasile Gr. Pop, este primul nostru istoric literar cu adevărat modern. Omul se născuse la 1850, începuse cu poezie și scosese, la 1872, chiar și un volum, „Aurora Bucovinei”, înscris, curios, de o privire fugitivă asupra literaturii române în genere ear în special asupra mișcării literare din acea provincie a Daciei”, o schiță de nici 50 de pagini, dezvoltată ulterior în „Conспект”. Lirica lui Vasile Gr. Pop nu mai strănește astăzi nici o emoție, afară de, să zicem, cite un catren continînd o

plimbare cu trăsura cu patru cai la Săftica, tip de poezie a preumbării boleresti, de „cîteva ore” afară din oras: „poeziile populare” bucovinene, culesse de el, probează scrupulozitate și denotă că tânărul era îndreptat bine în folcloristic. Partea cea mai trainică a operei lui Vasile Gr. Pop rămîne tot „Conспектul”, redițat recent de Paul Lăzărescu (Ed. Eminescu, 1982), în condiții demne de laudă (prețific, note copioase, transcriere „modernă” a ortografiei cîteodată bizare a vremii aceleia). Spirituale lucide rămîn dezorientate în fața ignorării care a înconjurat această producție, o spun încă de la început, cu merite excepționale; Paul Lăzărescu, editorul de acum, ne ajută însă a clarifica acest „caz”. Este, mai întâi, vorba de o acuzație de „dlașiat” pe care contemporanii nu o făcuseră totuși și care s-a impus. Dumnezeeu știe cum, odată cu trecerea anilor și în lipsa unei înțelegeri raționale a chestiunii. Din perspectiva „modernă” ceva trebuie să fi fost și editorul a staț să verifice atent, așa încît trebuie crezut pe cuvînt: cite un fragment biografic, cite o știre, cite un paragraf din „Conспект” provenit din „Lepturariul” lui Avon Pumnul din „Pantheonul românesc” de Iosif Vulcan, din „Analect” de T. Cipariu. Cu toate acestea, ideea de plagiat cade, Vasile Gr. Pop comunicase într-o prefață că o parte din biografia ar reproduce „pasagi caracteristici” din Pumnul, Cipariu și Justin Popișu. În plus, atât cit și biografism în istoria literară nu se putea modifica, de la o carte la alta, cu totul și dacă judecăm bine datele observăm că pe jumătate lui Pumnul ori ale lui V. Gr. Pop au călcat toți aceia care, mai pe urmă, au scris istorie literară, inclusiv N. Iorș și G. Călinescu. Fiind vorba mai întii de „biografii”, care circula de la un plonier la altul fără sentimentul unei proprietăți, nu s-ar putea vorbi de plagiat sau de „compilații”. Cine va examina primele „istorii literare”, de după V. Gr. Pop, de exemplu acelea ale lui Gh. Gh. Arbore ori Ioan Lăzărescu, niste manuale care abreviază „Conспектul”, va vedea cu adevărat ce este ceea ce „compilatie”. Meritele indiscutabile ale acestui mare precursor nici nu provin, de altfel, din culergerea

Mircea Braga

Artur Silvestri

Continuare în pag. a 7-a

Continuare în pag. a 4-a

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONFERINȚEI NAȚIONALE A PARTIDULUI

Istoria românilor și destinul imperiilor

Unul dintre cele mai importante momente din Exponerea tovarășului Nicolae Ceaușescu de la 1 iunie 1982 îl reprezintă, fără îndoială, definiția istoriei. Această definiție cuprinde cîteva teze și idei orientative apte să stimuleze gândirea și cercetarea istorică românească pe căi mai puțin frecventate pînă acum. „Istoria omenirii, deci și istoria poporului român, este istoria dezvoltării forțelor de producție și a relațiilor sociale, istoria luptelor de clasă, a luptelor împotriva asupririi și dominației străine, pentru eliberare națională, istoria înfruntării continue între vechi și nou. În același timp, istoria omenirii este jalonată de relațiile dintre diferite popoare și state, de formarea și apoi dispariția unor imperii, de lupta popoarelor pentru apărarea ființei proprii, a ființei lor naționale.”

Această definiție reprezintă o îmbogățire evidentă a teoriei socialismului științific prin introducerea unor elemente noi care n-au figurat pînă acum în concepția filosofică a partidului nostru, a partidelor muncitorești în general. Ea este rezultatul experienței istorice a poporului nostru, a Partidului Comunist Român.

Două elemente fundamentale sint caracteristice acestei definiții a istoriei. Una privește raportarea istoriei la grupuri de oameni, constituți într-o comunitate mai mică sau mai mare, în popor, cu o individualitate distinctă, care au împărtășit și împărtășesc un destin comun în decursul timpului. Al doilea element se referă la progresul social, prin lupta între vechi și nou, ca permanentă a societății umane. Considerațiile care urmează privesc primul element, luarea în considerare a specificului istoriei fiecărui popor.

Înt-adevăr, istoria nu poate să ignore această trăsătură caracteristică societății umane, existența și dezvoltarea individului într-un grup, într-o comunitate. Această viață socială exprimată în comunitate de limbă, în modul de producere a mijloacelor de existență, în obiceiuri și spiritualitate a generat particularități proprii, trăsături distinctive fiecărui popor. Nici un individ nu s-a aflat și nu se află în afara unui grup, a unei comunități, a unui popor.

Așa stînd lucrurile — și ceea ce am spus mai înainte este atît de evident încît nimeni nu poate contesta realitatea istorică a popoarelor — este firesc ca istoria unui popor să-i cuprindă evoluția lui ca popor, ca entitate cu trăsăturile proprii, specifice existenței lui în timp. Cum existența unui popor este de neconceput fără o organizare care să facă posibilă viața tuturor membrilor lui, istoria a înregistrat diverse tipuri de organizări, în raport cu stadiul de dezvoltare a forțelor de producție, a relațiilor sociale, în raport cu nivelul gândirii umane.

În funcție de mărime, de alte condiții, se stie că unele popoare mai mari, cu organizații de tip statal mai puternice, și-au disputat puterea și bogăția pe seama popoarelor mai mici. În decursul secolelor și miilor de ani pe care li cercetează istoria, unele popoare atesate în anume epoci au dispărut ca popoare tocmai ca rezultat al războaielor, cîmpurilor și distrugerilor provocate de marile imperii, după cum și acestea au părăsit scena istoriei, lăsînd locul altora mai puternice sau au subombat sub loviturile popoarelor din interiorul lor care luptau pentru libertate și independență națională. În

N. Copoiu

Continuare în pag. a 6-a

REMEMORĂRI

NOAPTE LA SINAI

M i-am ales drept prieten cel mai urit cine din Sinaia, o jăvră care se mîna cu mine, puțin mai dințoși și mai dormie de mingierii.

Îeșisem pe ușa cantinei, (cantina creatorilor I) și el a zvonit mîstăcînd și vorbindu-mi și gudurîndu-se în spatele meu. M-am întors. Era mai urit decît de obicei, o subîmbrare, o umbră de ciine, un nimic...

— Vîno, i-am zis, (înțelegea omeneste), vîno și-am să-ți dau o bucată de cîrnă de Ardeal. Al cui esti tu, nefericitule, cine urit și trist ca un om de zăpădă părăsit de copii?...

I-am mai spus și alte chestii. Faptul că nu pot dormi, că brazil sint insuportabil de drepti, că un prieten al meu și-a rupt cravata

Mircea Micu

Continuare în pag. a 6-a

RESTITUIRI

LIMITELE DUBITAȚIEI

de curînd a apărut la binecunoscuta și prolifică editură „Dacia” din Cluj lucrarea Emilia St. Milicescu intitulată simplu: Gheorghe Lazăr, o lucrare care se pretinde informativă cu surse necunoscute pînă acum, date care ar fi scăpat aceluia care s-au ocupat de viața exilatului de la Avrig. Înt-adevăr, autoarea, care a redat culturii românești un Delavrancea în toată plenitudinea sa, prezintă fluent viața lui Gheorghe Lazăr. Marele patriot a venit la București să opună Academiei grecești o Academie românească, o școală înaltă în care să se învețe și literale și științele și tehnica în limba românească. Doi ani a stat Lazăr în luptă cu dumșmanii punctului său de vedere. Unii istorici vorbesc de 15 decembrie 1817 ca punct de pornire al acestei academii. Adevărul este altul și nici autoarea lucrării nu sesizează faptul că la anulautoua din 10 decembrie 1817 prin care se propunea o școală românească, Vodă Caragea, înconjurat de boieri fanarioți și fanarioțiani, se răspunde cu un hrisov de reorganizare a întregului învățămînt în cuprinsul căruia apare și o școală românească, la Sf. Gheorghe, școală care era pusă sub tutela „școlii celei mari”, adică a Academiei grecești.

Care a fost meritul lui Lazăr la înființarea acestei școli românești înalte? În primul rînd a ajuns pînă în divan, unde l-a înfruntat pe dascălul Veniamin din Lesbos, profesor la școala grecească, care la orice argumentare a lui Gheorghe Lazăr, îl răspundea mecanic în limba lui: „den gînești!” adică: nu se poate. În al doilea rînd a captat pe cîțiva boieri autohtoni să susțină punctul său de vedere și Lazăr a acceptat ca școala aceasta înaltă să fie o școală de inginerie, dar în româneasca sa „înstîntare din august 1818 el își va exprima visul său, ca această școală să fie o Academie „de științe strălucitoare”, care să se potrivească acestui „neam împărățesc” și care neam, spune în continuare Lazăr, are și el dreptul „la o Academie de științe chiar în limba micii sale”, căci nu este drept ca acest popor de neam mare, „să se lase mai slab, mai scăzut și mai bălto-corît decît celelalte limbi și popoare ale feații pămîntului” (s.n.). Ce să mai adăugăm noi? N-avem decît să trimitem pe acei care se ocupă de marile învățator al neamului la citirea integrală a acestui document.

S-a spus și există documente în acest sens că după revoluite „elevii și profesorii școlilor nu se rîspîșeră”. Se întocmeste un buget al școlii în care este inclus și Lazăr. Acesta este al doilea moment Lazăr, de care Emilia St. Milicescu ar fi trebuit să tină seamă. Boierii în frunte cu Iordache Goleșcu solicită pe domnul nou numit, Grigore Ghica să redeschidă școala. Școala grecească de la Săftica Măgureanu își mută sediul la biserica Domnița Bălașa, dar nu are viață lungă. Lazăr simte din nou asuprirea altui mitropolit. De ciudă se îmbolnăvește și se retrage în satul său. Agentul prusian la București semnală superiorilor săi, la sfîrșitul lui iunie 1833, că „școlile continuă să fie închise, nu mai sînt păstrați decît elevii valahii”. Dar la sfîrșitul scrisorilor respective menționează necesitatea de a se găsi „un profesor de matematică, căci s-ar dori ca el să fie creștin, adică ortodox”. Adică Lazăr n-ar fi fost ortodox? Acest scurț citat ne face să ne punem întrebarea: care a fost Lazăr unul sau catolic? Și aici trebuie văzută religia lui Lazăr. Că a fost ortodox numai este nici un dubiu. Dar cum a ajuns el să urmeze în școala

Ioan N. Vlad

Continuare în pag. a 6-a

Dintr-un „Jurnal despre cultură”

de mare finețe și adîncime, un dialog Blaga — Lădea, relatat de Ion D. Sirbu: „Lădea: Domnule profesor, de ce, cînd vă plimbați, cînd urecați acest deal (Feleacul Clujului — n.n.) înfîșă capul foarte albastru?”

Tăcere. Trece cîte trei minute blagiene. Apoi:

Blaga: Dragă Romi, eu cred că orice poet este o cariatidă. Ține cerul pe umeri... Și în ultima vreme, cerul a devenit deosebit de greu...

Iar făcere. De astă dată privim și noi în pămînt. Apoi Blaga se oprește, ne măsoară din ochi și ride:

Blaga: Mă întreb: ce s-ar întîmpla dacă o cariatidă ar începe să se clatine?...

De fapt, Blaga nu se întreba și nu întreba nimic; nu făcea altceva decît să afirme. Iar sub o asemenea afirma-

ție, dialogul însuși nu putea continua, fiindcă părțile se absorbisera în parte: semnul de întrebare căzut pur și simplu retoric echivala un sens după a cărui pătrundere conlocutorii nu-și mai pot păstra „independența”. Conotațiile proliferază, sensul acoperă semnul și, apoi, îl interzice.

Ideea, care nu ne îndepărtează de ceea ce știm că este gîndirea și forma gândirii lui Blaga (n-am crezut niciodată prea mult în precizia, în fidelita-

ATITUDINI

Mircea Braga

Continuare în pag. a 7-a

„Acestă carte face parte din ciclul Adio, domnilor țărani. Ea este deci complementară romanului Botează-mă cu pămint. Cred că unele inadvertențe vor găsi la cititorul mai înzestrat, explicații, artistice vorbind, rezonabile. Ne scriem, totuși, cărțile la virsă deosebită, dar ținem după impulsul planului dintei. În începutul fostului volum „Ouf! Am reprodus avertismentul autorului, de pe pagina de scară a revistelor să roman, Război și dragoste (Editura Militară, 1982), pentru că este cu adevărat important în înțelegerea prozei lui Gheorghe Suci. Personal, n-am descoperit inadvertențe semnificative ori supărătoare între cele două romane complementare și, de aceea, îmi închei că, dincolo de comolența față de cititor, justificările din avertisment sînt o măsură de precauție față de comentarii căuțatori de noduri în papură. Imortant nu este, însă, acest lucru și nici că Gheorghe Suci pretinde a avea un plan, ci însăși existența unui plan în ceea ce a dat pînă acum scriitorului.

Majoritatea cărților sale (Ouf - 1969, Antrenorul - 1969, Lucrări și zile din viața lui Nick - 1972, Botează-mă cu pămint - 1974, Război și dragoste) circumscrie același spațiu geografic, moral și existențial, același tip de umanitate, abordată în secvențe temporale distincte, care converg într-o unitate în cuvînt care îi place și lui Gheorghe Suci realizarea a ceea ce s-ar putea numi monografia satului ardelean. Principala dimensiune a scriiturii sale este cea etică și, prin aceasta, Gheorghe Suci este înscris în tradiția prozei ardelenești. Acestea zone literare se întregesc scriitorului și prin vocația constructivă de edificii prozastice solide, minuscule articulate, critice și-au recunoscut această însușire în povestiri, dar l-au contestat-o în romanul Botează-mă cu pămint. Într-o recenzie la apariția cărții, Mircea Iorulescu îi renoua interesul pentru interpretarea materiei românești în demersul preluării ei și al construcției. Un defect real, care îl trage în urmă și transformă în dominantă, Gheorghe Suci este, într-adevăr, tentat să exoliteze, să teoretizeze, să - mă rog! - interpreteze, uneori excesiv, evenimentul etic, dar aceasta nu face decât să paratizeze construcția, să - adauge exerserente. Fără însă să-l facă sădă structura de rezistență. S-a mai reprodus romanul viziunea greoaie, în tradiția Slavici. Cit. de „treol“ este Slavici, a demonstrat cu prisosință Mașdălena Popescu într-un excepțional studiu publicat cu ceva ani în urmă! În cazul lui Gheorghe Suci cuvîntul potrivit nu este „treol“, ci lent. Narativa avansează lent, cu acumulări încete și dezvoltare arborescentă, adevăte acestă sava care este Botează-mă cu pămint. Înțeleg, încă o dată, o notă specifică orozel ardelenești. Si nu numai! Nu vreau să fac aporrieri fortate și nici comorații zdrobitoare, dar mă întreb, par exemple - dacă alegerea relațiilor constituie calitatea romanelor unui Thomas Mann?

Cea mai frecventă acuză privește inadvergența limbajului la statutul personajelor. Tărani

Sint scriitorii pentru care călătoria nu este un simplu divertisment sau o posibilitate de cunoaștere în plus, ci o stare existențială. Din această familie de spirite ea și-a făcut din periplu o dovă natură, face parte indiscutabilă și Gala Galaction. Simbolic parcă, pentru ceea ce avea să urmeze, debutul său publicistic este rodul unei experiențe de călător. Ne referim la un reportaj satiric, scris în luna (9) spre București, după un voiaj întreprins la Sinaia împreună cu prietenii săi, coleg de liceu și viitorul om politic, I. G. Duca. Nu numai simbolic dar și premonitoriu, deoarece întreaga viață a lui Gala Galaction avea să se desfășoare sub semnul lui Hermes, ocrotitorul drumetilor. Aproape toate marile momente din existența intimă sau publică sînt legate de o călătorie. Începînd așa cum se văzu, cu primul său articol, conținutul de debut literar - n-avea Pe țerășă apărută în Adevărul ilustrat (1896) inspirată de o întimplare aflată la Caracal - și apoi, cu alte năvele ce și-au avut o geneză asemănătoare, pînă la căsătoria cu cunoaștea pe viitoarea soție, sora Zoe la mănăstirea Agapia și moartea, în luna iunie, a mamei sale, celei vechi, să rămîna alina timp în pat, imobilizat și mut în așteptarea morții izbăvitoare. Și iarși, nu este întimplător că spre bătrînețe odată cu încetarea drumurilor prin țară, nu a mai scris operă de ficțiune. Viața sa este un adevărat „bildungsroman“ în care goetheanul „Wilhelm Meister“, amănunt ce nu l-a scăpat lui Gheorghe Cunesco, biografii lui Gala Galaction. Spun biograf și sper să nu exagerez, deoarece cartea sa, „Pe urmele lui Gala Galaction“ (Editura Sport-Turism, 1982) nu este o simplă radiografie a voiajurilor prozatorului prin țară sau în străinătate, ci o reconstituire, făcută cu aplicație exegetică și talent literar, a vieții și, adăugînd,

atitudinile Locul statului

Ne-am aflat, aproape o săptămîină, dis-tinși poezi Cezar Ivănescu, în județul Alba cu prietenii Zilelor Decadei Cărții Românești. Am fost la întîlniri cu muncitori și intelectuali de diferite profesii. N-o să dau seamă, aici, despre fructuosul dialog. Dar am trecut prin Lăncrăm... „Sat al meu, ce porți în nume / sună în tîmpul tău / adînci spălate de mume / în cea noaptea te-am ales / ca prag de lume / și potecă patimel...“

Ne-am oprit, mai întii, veneam dinspre Alba Iulia, pentru închinare, la statuia poetului, magnifica tăietură în bronz a lui Lada. În tăcerea care ne stăpînea abia dacă auzîm sunetele unuia dintre însoțitorii: - „Acestă dublă capodoperă - și pentru simbolul ce reprezintă, și pentru felul cum e realizată de sculptor - a fost cîndva spinzurată cu un lanț și tirată de un tractor undeva la loc de ungher și jilav... Ne bucurăm că n-a fost toptită (1) și astăzi se află în satul poetului!“

După cîteva minute ne-am întors în uliță și acolo am îndrăznit întrebarea: - „Dar de ce secolul acela al de meschin, de abia vreo douăzeci de centimetri înălțime? Așa l-a gîndit Lada? N-ai s-a răspuns: - „Nu știu cum l-a gîndit sculptorul, po-însă să vă spun că alina-vea a gîndit“ să fie citi mai „jos“ pentru a nu se vedea statuia din sosea. Și, pe mai aude că se vor plana aici în marginea șanțului citiva arbori, aduși gata crescuti, cu pămîntul rădăcinilor strîns în plase de sîrmă, pentru a o întucea de tot.

Am rămas cu toții, print-o nefericită expresie de călc, interziși. Mi-a venit în amintire strofa dintii din înția poemă, „Sat natal din ciclul La câmpul apelor“: „După douăzeci de ani trec iarși pe-aceleși uliți / unde-am fost prietenul mic al fărîmii din sat. / Bort acum în mine febra eternității, / negru prundis, eres vinovat.“

Apoi am ajuns în cimitirul în care doarme țărina poetului. La prima inundată, din 1970, care n-nercat să pustiască Ardealul, m-am aflat acolo lingă piatra poetului cu prozatorului Ion Lăncrăm. Mormîntul era învăluit de tufe mari de tranșării roșii abia zburcîți din boboci lor. Satul Lăncrăm era, parte, învăluit de stihia apelor mîloase. Am zis către însoțitorii mei: - „Uite, bădă, că nebunia elementelor naturale nu-ndrănește să sursce locul de veci al genului. Tranșării acestia ar ca niște candelă de veche și apărare.“

Iar acum, într-una din zilele trecute, cînd am intrat în cimitirul unde se află mormîntul lui Blaga, cimitir îngustat foarte mult la uliță (?) pe piatra sacră a poetului se culcușă... un cîrd de găini! În treburile și te zburcîcem pentru a nu putea inclina fruntea în fata vestigiului - înclanat. Am fost, după aceeași proastă expresie, din nou interziși.

Ce s-a petrecut? De foarte curînd, în meștăria cimitirului s-a ridicat o vilă și vîlva trebură să abia și puțină curie, și garaj, și un cîrd de ture, unei vile care se respectă. Și pentru că trebuia puțin spațiu pentru alinea acurării s-a

CRONICA LITERARĂ

GHEORGHE SUCIU: «Război și dragoste»

lui Gheorghe Suci gîndesc, uneori, în cel mai pur limbaj neologistic, combinat cu expresii meoase. Carența este mai vizibilă în Botează-mă cu pămint și mai estompată în Război și dragoste. Dar și în ultimul roman, alături de forme dialectale tinat, cîntăuă, felede, cărzi, zborn, ploașin, citav, trevere, găsîm neologismul de ultimă oră și sentența filozofică. O motivație de investigație, domne, cite cuvinte am învățat de-atunci încoașă! - exclamă personajul-narator din cartea întâi a romanului Război și dragoste), căci atît Nicky, naratorul din Botează-mă cu pămint, cit și cel fără nume din care am citat în paranteză, refac, retrospectiv, deci cu limbajul și experiența dobîndite ulterior, un trecut în care au fost martori. Chiar și așa, în plan stilistic, atitudinea autorului, fiind una implicată și nu detașată, efectele unui atare procedeu nu sînt de cea mai bună calitate. Uneori apare comicul involuntar. Într-o secvență etică, altfel tuzanță fata întrebă: „Te doare?, zise și începu să-l mîngie capul, obrazul, bumbul urechii“. După „bumbul“ cu pricina, la cîteva rînduri, întîlnim „străniu somn“, „stare înmărmurite“ (1), „soasam लग“, „îmboăre înaltă“. Stridențe, fată de tonul general al cărții sînt și cîteva inutile intervenții patetice ale naratorului, din prima parte a cărții.

Am numit astfel defectele acestui roman, remarcabil altfel din multe puncte de vedere.

GH. CUNESCU: «Pe urmele lui GALA GALACTION»

operei celui care a fost omul și scriitorul Gala Galaction. Desigur, nu avem în față o monografie propriu-zisă și o perfecționă deschisă spre o existență nu numai spectaculoasă dar și în primul rînd autentică. Este și scopul propus de Gheorghe Cunesco care încearcă apelînd la un unghi de investigație inedit, biografia prin călătorii, să configureze personalitatea scriitorului, motivația reală a operei și comportamentul său: „Stăruința mea a fost să contribuie, cit de cit, la cunoașterea drumurilor scriitorului. La înțelegerea operei, la reliefarea postulatelor și idealurilor democratice-umaniste, la trezirea interesului pentru Gala Galaction, acest mare scriitor al literaturii române, cum l-a considerat Zaharia Stancu și nu numai el. Cum, desigur, se va observa, am evocat, în paginile cărții, cu precădere, călătoriile, în țară și peste hotare, ale lui Gala Galaction. Pe unele din ele le-am prezentat mai amplu, încercînd, totodată, să surprînd ecourile lor în scrierile publicistice și literare ale scriitorului sau, să aplic mobilitățile reale care l-au detegat, mai ales, cit și cum s-a introdus în Gala Galaction de a scrie, ca să cunoască viața existență, locuri și oameni, monumente arhitectonice, de cultură și artă, să admire frumusețile naturii; din obligațiile de serviciu, conferințe și sezoanel literare, din detoșări patriotice-cetățenești; din sentimente paterne (cum au fost călătoriile în Italia). Acestor prezentări - ale drumurilor scriitorului - le-am alăturat, în spiritul rigorilor scrierilor editoriale în care apare lucrarea, informații, date și considerații biografice, în-deobște cunoscute dar și inedite, precum și principalele scrieri literare, fără pretenția unei „exegeze totale“ - se explică autorul în capitolul final *Nos omnia moriar*. Un program, după cum se observă de loc ușor, dacă nu chiar ambițios, pe care, însă Gheorghe Cunesco îl duce cu succes pînă la capăt. Și adevărul este că nu foarte multe sînt cărțile ce reușesc să contureze vechidic personalitatea unui scriitor, și să evoce at-

Un alt punct de vedere

întră hapsin în cimitir pînă la doi-trei metri de mormîntul poetului! Si s-a mai durat un zid de cărămidă, decamdată netencuit dar înalt! - să nu se vadă în curtea proprietarului. Iar zidul s-a prevăzută cu cîteva accese pentru orăștîni ca acestea să poasă iarba cimitirului. Si s-o imaculeze, cu să nu folosesc cuvîntul pe care Argezi l-ar fi spus aici fără nici o interdicție.

Am rămas, toți citi ne aflam acolo în acel minut, de-a dreptul uimiți (Ion Gheorghe și Cezar Ivănescu semnează și dinși această uimire).

Nu acuz oameni și nici instituții. La Lăncrăm însă, trebuie să nu se mai ivească lacrima decît în sonurile numelui vechiului sat. Sau poetul, după ce a trecut în eternitatea poeziei lumii mai are încă pricină să rostească, neîntocit, și ultima strofă din poem „Sat natal“ din care am recitat mai sus: „Dar de ce m-am întors? / Lamura duhului nu s-a ales / ceasul meu fericit, ceasul cel mai fericit / încă nu a bătut. Ceasul așteaptă / sub ceruri carî încă nu s-au clădit“.

Ba cerurile s-au clădit, iar buna lor întemiere nu mai poate îngădui aberațiile!

Gheorghe Suci

„Suplimentul literar-artist“ nr. 54 sînt publicate „răspunsuri de excepție ale cititorilor la ancheta lansată în numărul 51 al revistei - „Cit din succesul la public este dat de valoarea“. Tot redactorii Suplimentului precizează: „Pentru informarea celor care n-au parcurs numărul 51 al Suplimentului precăzăm că discuția se referă la o listă a cărților rămase nevîndute la „Librăria noastră“ (unitatea nr. 50 din București). Și iată și cititorii cu răspunsuri de excepție: ing. Florin Grigoriu, Lehiu Cară, județul Călărași, prof. Paul Marinescu, București, Mihai Niculescu, București și Dan Boudan Anghel, Iași. Cum se vede, ultimii doi nu a-acești profesie: orășeni pur și simplu, ceilalți n-au mărturisit socialitățile. Nu însă amănuntele sînt imortante, ci modul primitiv în care revista sus amintită face acest sondaj de opinie. Algei, din cîteva milioane de oameni care au cumpărat cel puțin o carte în viața lor, patru înși pe care ni numeste purtători de cuvînt. Fără să le indice socialitatea, vîrstă, studiiile. Acestora le pune patru întrebări pe baza unui singur sondaj făcut la o singură librărie, la foarte cunoscuta „Librăria noastră nr. 50“! În aceste condiții, mai ales că redacția nu și exprimă punctul său de vedere care să afirme sau să infirme punctele de vedere ale celor patru difuzori de opinie publică, se poate face orice, inclusiv să fie invitatii patru prieteni care să și asume părerile redactorilor Suplimentului și să le semneze. Nemaivorbind de rizibilitatea sau chiar ignoranța unor răspunsuri. De exemplu, ce să înțelegem atunci cînd se scrie că Reporter romantic în țară și pe glob,

atributele acestui personaj luminos, care emană în jurul său calm și încredere. Două secvențe se detașază, prin încărcătura emoțională, în această primă parte a romanului. Mîtru, împreună cu naratorul se întîlnesc, se vede pe cîntă cu Lena (povestea ei și a nepoatei sale o vom afla mai tîrziu, după ce autorul minuieste cu virtuozitate tehnica suspansului). Cei doi nu vorbesc aceeași limbă și își rostesc, din timp în timp, doar numele, spre stupefacția naratorului-martor. Si totuși, inflexiunile vocii, limbajul ochilor, fac din această fragilă punte de comunicare un veritabil dialog al sufletelor. Scena, fără nimic melodramatic sau exotic, este descrisă în tot realist de către narator, care-i adaugă un comentariu mental contrapunctic, tocmai pentru a nu forța secoltaciul. A doua secvență (introdusă prin tehnica povestirii în povestire) cuprinde istoria lui Moș Macarie, relatată de personajul-narator la cererea lui Mîtru. Povestea, oină la un moment dat, este comică și pitorească. Macarie îi trimite, de pe front, o scrisoare sotiei sale, nestiutoasă de carte. Este însă surprinzător că, în răsuns scris de mina acestuia, răsunsul este însă, copia fidelă a scrierii lui Macarie. Femeia descoperise, din dragoste, această unică modalitate de comunicare cu omul ei.

În partea a doua a romanului, personajul principal este Nicolae Pîcu, „bătrînu“ cu soare ai petrecuți în America, pater familias autoritar, cunoscut din Botează-mă cu pămint. Bătrînu, care se bucură în sat de un prestigiu enorm, încearcă, mereună cu preotul și primarul, să salveze satul de distrugerile armatei germane în retragere. Pîcu știe, dintr-o îndelungată experiență, tot ce mișcă în sat și se comorte ca un mare strateg. Înțelegînd, în comandamentul german un om de suflet, Personajul se comorte cu un Moromete ardelean, inteligent și cunoscător al psihologiei umane, stîind să disimuleze și să acționeze eficient. În așaga portretului lui Nicolae Pîcu, cel mai valoros lucru din această parte a cărții este sugerarea unei tensiuni interioare care se acumulează pe măsură ce ne apropiem de sfîrșitul lecturii. Totul pare o cursă contratimp, încheiată tragic în punctul de virf.

Impecabil tensionat dramatic, cu contrapuncte ruper de ritm, această parte a romanului ne arată în Gheorghe Suci un bun creator de atmosferă, așa cum, în prima parte, el se dovedește un povestitor de clasă.

Război și dragoste obligă la o nouă lectură a cărții lui Gheorghe Suci și oferă argumente reconsiderării opiniei noastre critice.

Valentin F. Mihăescu

P.S. Semnează celor interesați apariția, în „Lucăraș“ (nr. 40, din oct. a.c.), a unei noi proze de D. Dinulescu, cu același haz, dată cu curmă mai mult, ca și cele din volumul „Eu și Robert Calu“. Pînă la apariția el aparie el a carte, nerăbătorii lui pot satisface deplin curiozitatea.

moșera lor formativă. Sigur, exegetul nu ia în considerare totalitatea factorilor, nici nu și propune așa ceva, dar în limitele pe care și le-a fixat, se mișcă cu deznăvînt creionind, după selecția atentă a datelor și evenimentelor, fiind în general evitate detaliile anecdotice, din cîteva linii o ipotetă plauzibilă. Cine poate spune că detine în întregime adevărul despre o personalitate, și încă atît de complexă cum a fost a lui Gala Galaction. Nu demult, pornind de la o însemnare din jurnalul prozatorului, cu privire la moartea lui Iorga, dușman neîmpăcat al său, L. Kalustian vede, exagerînd și deformînd, în Gala Galaction, nu știu ce suflet demonic-teoboros. Din fericire Gheorghe Cunesco știe să citească cu atenție și în context faoetele, interpretînd-le, aproape de fiecare dată în spiritul lor real. În acest sens, biograful se orientează mai totdeauna spre lucrurile majore, spre semnificația esențială a gesturilor și actelor scriitorului. Nu așa vrea să se înțeleagă însă, de aici că avem în față o carte didactic-moralizatoare, urmînd să se aserese ostentativ, destul de exagerat, unei personalități. Dimpotrivă, cartea se citește cu plăcere, avînd ea însăși, o desfășurare și o strategie românească, autorul avînd alitate de a dezvoltă epic o scenă, de a evoca un peisaj sau, chiar de a imagina epic. Mă voi ocupa de altă parte, cit și cum s-a introdus în amănunț revelator sau o întimplare cu iz anecdotic sau senzational, cum este povestea uciderii vătăjului de la Didesti, și a mărturisirii criminalei după mai bine de jumătate de veac, întimplare care a intrat în capitolul „De Dragă“ din romanul La răsplătire de veac. Cea de-a treia, și cea de-a patra, se referă la o regretată totuși, la sfîrșitul acestui fermecător periplu în lumea călătoriilor lui Gala Galaction, este faptul că Gheorghe Cunesco nu a aoeat mai mult la memoria personală atî referitor la figura scriitorului cit și la epocă. Nu ne rămîne decît să așteptăm într-adevăr și o biografie Gala Galaction, pe care sîntem siguri, este, prin cunoașterea exhaustivă și iubitoare a subiectului ca și prin harul literar, cel mai îndreptățit să ne-o dea.

Paul Dugneanu

REVISTA REVISTELOR
MANUSCRIPUM nr. 3 (48)/1982

Sub semnul aceluși Deziderat majore ale valorificării literare, pe care le urmărește cu consecvență, revista Manuscriptum consacră acest număr raportului dintre Național și Universal și, în context, vocației universale a culturii și literaturii române.

Un spațiu larg este rezervat rubricii intitulată „Sugestii comentate“, în cadrul căreia remarcă „echivalente“ lirice ale lui Ion Pillat din marii poezi europeni (Goethe, Claudel, Trakl, ș. a.).

O cercetare de virf a comparatisticii românești, o reală surpriză - chiar și pentru cunoscătorii avizați ai operei lui Tudor Vianu - o constituie studiul asupra dialecticii din fuzării și receptării literaturii engleze în Europa (Shakespeare în Italia și Descoperirea domeniului nordic în Franța), o primă parte din textul inedit aflat în patrimoniul Muzeului literaturii române, aparținînd planului lucrării sale actuale, binecunoscute: Formarea Ideii de literatură universală în prima perioadă.

Semnalăm, de asemenea, corespondența dintre Nicolae Iorga și Karl Lamprecht, care ne dezvăluie prețioase informații și mărturii asupra procesului de elaborare a unuia dintre operele sale capitale, prima istorie a poporului român, scrisă de Iorga la cererea lui Lamprecht, pentru colecția „Istoria statelor europene“. De reținut, în același context, corespondența lui B. P. Hasdeu cu Moses Gaster sub semnul cooperării intelectuale a două personalități europene de seamă ale filologiei.

În continuare, contribuția prof. Henri Behar la elucidarea tainelor arhivelor avangardiste românești (Correspondența Tristan Tzara - Sasa Pană), ca și pledoaria pentru promovarea schimbului internațional de idei semnată de Paul Valery la Subcomisia de Literatură și Arte a Societății Naționale (Scrieri străni în arhive românești).

Dezbatere Vocația universală a culturii românești, cu participarea profesorilor Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Edgar Papu, Paul Cornea și Alexandru Dănuș acoperă și o arie mai largă de probleme ale literaturii comparate și comparatisticii românești, demonstrîndu-și vitalitatea, iar cronicile literare ale numărului exemplifică ideea generală.

Să mai notăm fugitiv prezența, ca de obicei, în fruntea suramarului a genului tutelat al poeziei românești, Eminescu, prezent de astă dată cu trei articole polemice și cîteva substanțiale pagini din textele sale germane, comunicate de D. Vatamaniuc și, respectiv, G. Pinteș și Mariana Petrescu.

Recomandăm cititorilor, de asemenea, paginile de jurnal ale lui Titu Maiorescu, revelatoare pentru înțelegerea problemei a criticului evocarea personalității lui Constantin Stere de către academicianul Manea Mănescu, paginile de laborator ale lui Mateiu I. Caragiale, fragmentele din Memoriiului lui Al. Tzigara-Samurcșan, precum și excelentele Fie de album ilustrînd un itinerar grecesc al lui Ion Pillat.

Ilulian Neacșu

Zamfira Păun

CARTEA DE DEBUT TIPOLOGII POETICE

Emil Matei: «Traversind linia»

O poezie delicată și fragilă, melancolică și melodi-oasă, ca o caligrafie japoneză, cultivă sătmărea-nul Emil Matei, în scurtele sale poeme, toate cu dintr-o copertă. Poet, de 6-8 versuri: „Se cern cocori cin zăre căle zăre / unal altuia croudu-șu drum / Cocori mei, cocori de fum / voi niciodată să-ai tăia zăre / și totuși ai cam obosit de totu / ca punctul suo un semn de întrebare“. Din supunerea la canonul for-finesc de fapt tîmbul volumului // rostirea a concentrată și eliptică, cuvintele prelungindu-și sensul în vibrația lirică a tăcerii alouli care inconjură poemele. Semnificația apare în geneze încrîntată, enigmatică, uneori reîndușe-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de un înțeles anume pentru cititor. Vagul acesta programatic („Sub legănarea formelor inerte / un tipat blind dintre copertă“) este reluat de muzicalitatea ne-mai mult starea poetice diluza decît mesajul, al-teori impresia de simbolism interiorizat, din cauza abrevierilor succesive, acestorii doar gîndirii poetului și lipsită de

Un Bacovia cunoscut!

Toponimul și pseudonimul

„V. GEORGE” „BACĂU, 1899”.

„V. G. — BACOVIA”.

„CLEMENT — BACĂU”.

Într-un caz de atribuire nu pot avea dreptate și cel care atribuie și cel care nu atribuie. De ce atributorul trebuia să fie arătat cu degetul (în *Ateneu*, septembrie 1979). Iată-l, nu se asimilază; ce un răufăcător? Revizii, ca mare inițiere; nu din vina mea. Am răspuns, atunci... dar nu prin presa literară. Am depus, începând din decembrie 1979, la Biblioteca de Stat, Muzeul literaturii române, Casa Scriitorilor (Biblioteca), la Iași și la Dicționarul literaturii române, la editura cartea românească, etc. pentru cercetarea, în dosar cu cinci articole sub titlatura „O scrisoare găsită sau Doi Clement”, indicându-le ca piese ce se adaugă la *Dosarul Clement-Bacău*. Pe ci se-a putut am respectat dorința Agathe Grigorescu-Bacovia. N-am mai scris despre Clement-Bacău, amintindu-mi, însă, fără a-l numi, în *Proza Excelentă* din cartea *Petreceri* (București, februarie 1980) care tratează motivul „la usa, la fereastra iubitei” și „motivul muncitorului” obligând la includerea finalului schiței *Impăcarea* (Clement-Bacău) în care aceste motive bacoviene debutează și în *Bacovia, lectură* (Luceafărul, 18 iulie, 1981).

Deși în septembrie 1979 Constantin Călin oferă în *Ateneu* ceea ce considerăm a fi „proba materială” ca unul e Clement-Bacău și altul e Bacovia. E vorba de o scrisoare semnată Clement-Bacău și adresată la 10 martie 1905 lui Ovid Densusianu din care citez începutul: „Pentru ce am trimis articolul alăturat desigur că știți și în școlii: „închid, rîmă în al strămeșului”. Poate fi al lui Bacovia? Indiscutabil, nu! Decit în cazul cînd Bacovia în 1905 i-a jucat o festă lui Ovid Densusianu. Posibil?... Am întreprins această cercetare, anevoioasă și hazardată, pe multe pagini de „delimitări”, de „proximități și ambianțe” oricum de interes marcat pentru cunoașterea lui Bacovia și a schizantei edificării sale, ceretată și scrisoarea (originalul) la Biblioteca Academiei. Trebuie să fac abstracție deo-cămdată de această cercetare, dată fiind extensivitatea ei; și rezuma e mai puțin concludent, a reduce la câteva propoziții e chiar contraindicat.”

Rămînem la preocuparea majoră: proza apăsătoare în revistă între 1904-1906 și semnată Clement-Bacău e sau nu a lui Bacovia? Aceasta, independent de statutul scriitoric. E adevărat, în scrisoarea emitențului își atribuie proza; nici nu e de mirare, cîtă vreme semnează Clement-Bacău. Procedînd însă așa (atribuindu-și proza) forțarea întrebare: proza e scrisă și ea la nivelul scriitoric? În răspunsul de la răspuns, această întrebare vom face o ultimă referire la „proba materială” care ar fi scrisoarea amintită: proba materială ca a existat un Clement-Bacău alt decit Bacovia ar constitui scrisoarea în cazul cînd am fi identificat persoana care a scris-o. Constantin Călin susține că a descoperit-o, E. A. Spiru-Bacău care nu ar fi cunoscut ca Albert Spajer, filozof de expresie franceză; „Clement-Bacău e, deci, după deducțiile noastre, una și aceeași persoană cu Albert Zilu (Tilu), ulterior Spajer, fiul unui „stolere” de naționalitate austro-ungară” (n. Bacău, 5 febr. 1984 — n. Paris 1934). „Deducțiile?” Călin nu ni le dezvăluie, încît trebuie să ne referim doar la paralelismul Clement-Bacău, A. Spiru-Bacău, A. Spiru-Bacău nu s-a născut la Bacău; era ieșean. A stat la Bacău, ca învățător și director al școlii izraelito-române, în exercițiile școlare, din toamna 1906 pînă în vara 1909. Au mai existat, următorii lui Clement-Bacău, alți cîțiva toponimi: F. David-Bacău, D. Vasiliu-Bacău (profesor la Birlad), Etc. (Precum Trancu-Iași, Munteanu-Rimnic, Și, anterior, C. Dimitrescu-Iași).

A. Spajer corespundea, din localitățile unde se afla ca învățător, cu Enric Furtună (Pekelman), etonimic la Iași. Se păstrează la Biblioteca Federației Uniunilor de Comunități „Ereștii din București” scrisori ale lui Spajer, scrise în franceză — A. Spajer studiază la Paris — și adresate lui Enric Furtună, care îi răspundea în românește. „Fălcinele, le 1/4 ianuarie 1905. Cher Henri, je t'envoie deux poésies, dont l'une est de 50 vers, l'autre une demi-heure de travail. C'est mon premier chef d'œuvre romain” etc. Si urmează versurile: „Unde-i nucul? În livadă (...) Unde-i Ioan? La sezoare” etc. — sămănătorism curat! Pînă la acea dată, cînd Spajer debuta (în manuscris) Clement-Bacău publicase mai multe buștici de proză (în 1904). Iată zădarul că tocnal problema chestie a existat un anume Clement-Bacău? Știm cine a fost? O eludează C. Călin, acoperindu-se cu o expresie grațioasă: „deducțiile noastre”. (Clement-Bacău). „Prezența sa ca scriitor e fugitivă (...) Sub un nou pseudonim — A. Spiru-Bacău — etc. Altmărie grațioasă: Furtună nu avem dovada că am prezentat-o. Dovadă trebuia să prezinte C. Călin că Spiru-Bacău și Clement-Bacău sînt una și aceeași persoană. „Proba materială” nu există; există o scrisoare scrisă de altă mină decit a lui Bacovia și într-o românească de minoritar. Surprinzător e că în *Serisori* către Ovid Densusianu din Bacău să se mire în același *Ateneu* din septembrie 1979: (Clement-Bacău) „desi scriitor „minor”, a fost identificat drept „G. Bacovia”. Poate de aceea trebuia să fiu arătat cu degetul?... Dacă Bacovia ar fi rămas la nivelul poeziei de debut „și toate...” (Mărcian, 1980) pentru a fi fost un poet minor. Nu cu asemenea argumente de diletant putem respinge proza semnată Clement-Bacău; care nu sponeste valoarea poetului Bacovia. Nu i-am sponori-nici dacă s-ar afla vreo poezie uitată, semnată Bacovia. Dacă păstrăm orice capăt de scrisoare, bunăoară scrierile emitențelor lui Ovid Densusianu, și totuși exercita aceeași funcție?... Să admitem că și la *Revista idealistă* M. G. Holban încheia ochii la necunoașterea limbii de către colaboratorul Clement-Bacău și cineva în redacție îi scria textele?... Dar la *Arhiva*? Clement-Bacău a publicat în 1905-1906 două povestiri lungi în *Arhiva*. Slabe ca literatură chiar pentru un prozator „minor”; dar la *Arhiva* controlul se exercita mai ales asupra limbii, a continutului ca istorie și povestire lui au apărut! Le-a transcris și aici cineva? De dragul unui oarecare Clement-Bacău care scrie la nivelul „al dumneavostu”?

Iată care erau erorile la *Arhiva*: (Citez dintr-o scrisoare a lui Ovid Densusianu, și publicată aceluiași Ovid Densusianu și Călin în același volum de *Serisori* apărut în 1979, în care se află — rezumată — și scrisoarea semnată Clement-Bacău). „Iași 3 febr. 1906 (...) numărul de pe ianuarie curent a apărut (...) nu poți lucra aici decit dacă îți aprobă fiecare păreră și fiecare articol în parte majoritatea membrilor

Bacovia - ulci de Mircea Barzucea

PROSCRISUL

CLOSCA CU PUII

PRIMUL FIR DE IARBĂ

SUFLETE

PROSCRISUL

PRIMUL FIR DE IARBĂ

SUFLETE

SUFLETE

SUFLETE

SUFLETE

SUFLETE

SUFLETE

SUFLETE

SUFLETE

SUFLETE

SUFLETE

SUFLETE

SUFLETE

SUFLETE

Cît cîştigă bea. Și atunci, cînd e beat, devine trist, se pune pe o prîspă, își ia capul între miini, închide ochii, și simte o dorință să doarmă, să viseze... Prutan e lingă el, și parcă sufletele lor se contopesc și formează unul — un desmoște-nit.

(„Arta”, nr. 21, 1 aprilie 1904)

(„Arta”, nr. 16, februarie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

(„Arta”, nr. 20, 22 martie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

(„Arta”, nr. 14, 1 martie 1904)

„reminiscentă”, trebuie să admitem, în sens invers: a lui Bacovia de la Clement. Bacovia omagînd pe Clement?

În povestirea *Radu*, semnată Clement-Bacău (Arhiva, martie 1905), cum se vede și din titlu, protagoniștii și Radu, iar oare care îl va reține la moartea părinților să nu plece iar (în străinătate) se numește Maria.

Bacovia publică în mai 1915 în *Orizonturi* noi schița *De Paști*. „Tu unde ești, Marie, frumoasă fața de mahala?” (Maria, o curtezană, a murit). În aprilie 1918 schița a apărut și în *Noua Revistă românească* care dădea apariție altor scrieri, în martie 1916, apare în *Flacăra* altă schiță, *Amăgire*. Protagonisti: H. Partenerii lui Radu și Magda, soț și soție. Magda, se va convezi, e Maria. (Maria din Magdala). De ce nu tot Maria?... Vezi schița *De Paște*. (Procedeu bacovian; degradarea socială a ființei iubite). Ori-cum, pare a fi o oarecare franțuză, care scrie cu galicism: „Sînt eu care te-am invitat”. Dacă linga Magda n-ar figura înconștientabilul, ca înainte, Radu, desigur, n-am putea vorbi de o „reminiscentă” din Radu cel din 1905 al lui Clement-Bacău. *Amăgire* va fi scrisă în proza lirică din *Dintr-un text comun* (Cîntec tirziu), în final, abia în 1943 în ediția de OPERE (Editura Fundației). Protagonistul în *Cîntec tirziu* e Sensi. (Sensiul). *Amăgire* devine pagină ultimă din *Cîntec tirziu*, Bacovia — din neatenție? — nu va modifica inițial B. n-o va înlocui cu S., cum s-ar fi convenit. B. sau Sensi, oricum: „rivăli” lui nemăsurat și Radu. (Reiese, din contextul bogat, subtil).

Ce observăm? În *Radu*, cum am mai arătat, e o trăsătură de portret pehic al lui Radu străin de Radu și care îi stă bine lui B. sau lui Sensi (19), eroul liric din *Cîntec tirziu*: „Judecata însăși devine o simțire, omul e un nerv într-o cantităț înțeles”. Portretul lui Radu, corp străin în povestire, e masca lui B. aplicată pe obrazul lui Radu — răsucimparea a eseului în iubire al lui B. în competiție cu acest Radu, esece dovedit în *Amăgire*. Cum vedem, e mai mult decit: o simplă rețetă de nume între Radu, proza lui Clement-Bacău și *Amăgire*, proza lui Bacovia.

Numele Maria semnifică la Bacovia iubirea. (Agașna Grigorescu-Bacovia notează și biografic trei Marii în viața lui Bacovia: Chiar s-au născut toate așa?). Maria, Marieta, Magda... ar fi și Maria din „Pretelui meu smochinului”, ultima afirmatie, pînă cînd devine, foarte personal, a Agathe Grigorescu-Bacovia, în „Poezie sau destin”, 1981, fiind că poezia e indiscutabil a lui Bacovia; în ce ne privește, ca păcăuan, putem ațesta doar existența, după 1920, a puțului de smochin în grădina publică din Bacău, la care se referă Agășna Grigorescu-Bacovia... Și cu asta, cu Maria adăugată, scîntieră la Mariile din Evanghelii e mult probabil.

Nu e lipsit de interes a releva că în aceeași povestire *Radu*, repetăm, fără valoare literară, necesară doar pentru a argumenta cine e Clement-Bacău, unul din personaje, tatăl lui Radu, se arată îngrijorat pentru fiu, care, tot pînă la Paris... „să nu-și uite limba”. Radu a apărut în *Arhiva* în martie 1905... pe cînd același Clement-Bacău îi scria lui Ovid Densusianu încetînd cu *Al dumneavostu*... Sau nu e același?... „Minor”, minoritar?... Sau suveran al sarcasmului.

Doi scriitori: poetul și fratele său

Cornel Ungureanu vorbind la radio București în ziua de 21 septembrie 1981, (cunoscînd, poate, caietul nostru de 5 articole depus și la „Orizont” prin Anghel Dumbrăveanu: O scrisoare găsită sau Doi Clement) se exprimă în acești termeni: „Căci după cum mă gândesc, în afară de „Un sir de proze noi (sau mai) propun Marcel Marcian încercînd identificarea lui Bacovia cu Clement Bacău, autor minor de la începutul secolului. Va fi publicat sub acest pseudonim și Bacovia? Greu de spus. Chiar dacă a publicat, paginile în registru minor ale lui Clement-Bacău nu sînt lucruri isăzătoare în literatura noastră”. „Un sir de proze noi (sau mai) propun Marcel Marcian încercînd identificarea lui Bacovia cu Clement Bacău, autor minor de la începutul secolului. Va fi publicat sub acest pseudonim și Bacovia? Greu de spus. Chiar dacă a publicat, paginile în registru minor ale lui Clement-Bacău nu sînt lucruri isăzătoare în literatura noastră”. „Un sir de proze noi (sau mai) propun Marcel Marcian încercînd identificarea lui Bacovia cu Clement Bacău, autor minor de la începutul secolului. Va fi publicat sub acest pseudonim și Bacovia? Greu de spus. Chiar dacă a publicat, paginile în registru minor ale lui Clement-Bacău nu sînt lucruri isăzătoare în literatura noastră”.

„Un sir de proze noi (sau mai) propun Marcel Marcian încercînd identificarea lui Bacovia cu Clement Bacău, autor minor de la începutul secolului. Va fi publicat sub acest pseudonim și Bacovia? Greu de spus. Chiar dacă a publicat, paginile în registru minor ale lui Clement-Bacău nu sînt lucruri isăzătoare în literatura noastră”. „Un sir de proze noi (sau mai) propun Marcel Marcian încercînd identificarea lui Bacovia cu Clement Bacău, autor minor de la începutul secolului. Va fi publicat sub acest pseudonim și Bacovia? Greu de spus. Chiar dacă a publicat, paginile în registru minor ale lui Clement-Bacău nu sînt lucruri isăzătoare în literatura noastră”.

„Un sir de proze noi (sau mai) propun Marcel Marcian încercînd identificarea lui Bacovia cu Clement Bacău, autor minor de la începutul secolului. Va fi publicat sub acest pseudonim și Bacovia? Greu de spus. Chiar dacă a publicat, paginile în registru minor ale lui Clement-Bacău nu sînt lucruri isăzătoare în literatura noastră”.

„Un sir de proze noi (sau mai) propun Marcel Marcian încercînd identificarea lui Bacovia cu Clement Bacău, autor minor de la începutul secolului. Va fi publicat sub acest pseudonim și Bacovia? Greu de spus. Chiar dacă a publicat, paginile în registru minor ale lui Clement-Bacău nu sînt lucruri isăzătoare în literatura noastră”.

„Un sir de proze noi (sau mai) propun Marcel Marcian încercînd identificarea lui Bacovia cu Clement Bacău, autor minor de la începutul secolului. Va fi publicat sub acest pseudonim și Bacovia? Greu de spus. Chiar dacă a publicat, paginile în registru minor ale lui Clement-Bacău nu sînt lucruri isăzătoare în literatura noastră”.

„Un sir de proze noi (sau mai) propun Marcel Marcian încercînd identificarea lui Bacovia cu Clement Bacău, autor minor de la începutul secolului. Va fi publicat sub acest pseudonim și Bacovia? Greu de spus. Chiar dacă a publicat, paginile în registru minor ale lui Clement-Bacău nu sînt lucruri isăzătoare în literatura noastră”.

tează cu o cucuvea. (C. Vaer I); un om s-ar fi intrupat într-o cucuvea.

Bacovia: voi sta pe lingă vreo ruină, va plînge iar o cucuvea...

Cucuveaua lui Vaer nu că e jovială... dar nu plînge, ci „o apuca un tremur și o bucurie” că în sfîrșit a fost descoperită — post-mortem — identitatea mortului, mortul fără mortmînt va fi în fine îngropat. Ce în-a surprins, citind *Ruina*, e că amintea ce mai aflase pe altă cale, în toamna 1937, la Bacău, stînd de vorbă cu diferiți bacoviani virșnici care îl cunoscuseră pe poet; am aflat, între altele, de la S. Avram, pensionar, că într-o seară, plîmbindu-se împreună cu Iorgu (Bacovia) și Costică (C. Vaer), cînd au ajuns în dreptul Palatului administrativ Costică Te-a spus: „Aici m-a pîlîit în obraz cucuveaua. Și le-a redat toată istoria, cu un cap de mort într-o ruină, la care l-a dus cucuveaua, — „și al cui credeți că era capul?” Identificat mulți ani după ce omul murise.

Investigînd, mai firziu, proza semnată Clement-Bacău, mi-a dat în gînd că *Ruina* ar putea fi o poveste cu substrat: o identificare post-mortem... așa cum post-mortem Bacovia se va proceda la identificarea lui Clement-Bacău. Vaer, deci, confidat al lui Bacovia în chestiunea Clement-Bacău. „Tu Constant”, Tu Clement... Unul e constant, celălalt e variabil... Aflînd apoi de scrierile către Ovid Densusianu m-am întrebat dacă nu cumva a fost scrisă de mina lui Vaer.

Am citit aproape tot ce a scris C. Vaer. (după indicațiile din Enciclopedia Cugetarea), care a mai semnat C. Vălmir (în *Cronica Moldovei*) și apoi C. Vasiliu-Langa cu deosebire în *Scena* (București). C. Vasiliu-Langa a scris o povestire mai lungă publicată în trei numere din *Scena* 1918, *Crîma unei statui*, care e piesa lui de rezistență. În *Crîma unei statui* senzaționalul e temperat și pus în valoare de vigoarea și autenticitatea unor descrieri și, pe parcurs, de învenia epică, susținută, ingenioasă. Personajul central, Martin clopotar, vizionar, quasi-fantastic, e memorabil. Retinem accentele social-satirice. Impresiile intermitente de împrumut literar se sterg, notațiile fiind la locul lor, topite în narativa. Castelul și parcul din Crîma unei statui pe a fi castelul și parcul de la Fîntînele (Hietneșu), lingă Bacău, ale printului Schönborg de Waldenburg, ginerele lui Cantacuzino-Păscanu. Langa mută acțiunea „într-o mahala a orașului”. S-a întimplat să citim în *Ateneu*, iunie 1980 un reportaj evocator al lui Constantin Nancu după o vizită la fostul castel de la Fîntînele; descripția caducă de minime cu povestirea lui Langa.

„Sub porțile medievale la care, de mult vizitatorii își amănau sosirea prin lovitură de ciocan în clopote de bronz...” „fantoma unui print străin rătăcește ossianic printre arbori...” Clopotele care îl obsedau pe Marin clopotarul. Clopotele și statuile. Nu fiindcă e fratele lui Bacovia, dar și fiindcă e fratele lui și mai ales, fiindcă a scris *Crîma unei statui* C. Vasiliu-Langa a trebuit valorificat și el. A scris proză, reportaj, articole. Vom mai aminti numai de schița *Suflet naiv*, fiind de interes pentru cercetarea noastră: Clement-Bacău și Bacovia.

În *Suflet naiv*, cum vom vedea îndată, Vasiliu-Langa își semnăză adeziunea la George, fratele lui mai mare, admirat ca poet. Se va conveni totodată, alăturînd schițele, că *Suflet naiv* e lucrată, în 1918, pe o reminiscentă din *Impăcarea*, schița lui Clement-Bacău din 1905. Reținem bunul simț al lui Costică: n-a scris poezii, din respect pentru poezia lui Bacovia; e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar de un semn / De înfebră / E oare...”). „Să-mi dai / Mă simț / Rîz și dumnezeiește / Semn că / Dă viață buzel / Știmbulu pierdut și trist / Era-n ochii Margăreții / La piciorale lui Christ.” Nu bacovian, o promisiune). Cînd re-merge în proza lui la versuri, ele vor fi ale lui Bacovia. Preîlîndu-i tematic pe Clement-Bacău Langa nu l-a preia și bacovianismul: lipsește din respect pentru poezia lui Bacovia și e chiar fi putut el da?... (Poezii, cîteva, a publicat în *Ateneu cultural* celălalt frate al lui Bacovia, Eugen, zis și Ion Vasiliu, însetat de marile emoții, medînd cum făcîndă: „Doar

adrian velichi

PASAUL

hiriti. Că în maoă avea hiriti și nu altecav sau, în orice caz, îndosebi hiriti, era o presupunere logică, deoarece tovarășul Iacob Tânase, om trecut prin multe, inclusiv printr-un lagăr al morții, nu avea nici un fel de problema să-și care geanta încoace și încoala, o căra cu o ușurință și o plăcere uimitoare. Văzându-l te gindeai imediat că aceasta era, în fond, cea mai mare satisfacție a existenței lui ludic și chibzuite. Ceea ce pînă la urmă se dovedea a fi fals, căci adevărata plăcere a activistului de la cadre avea să o totuți altă origine, venea din cu totul altă direcție. Nefchior îl cunoștea vag, dăduse nas în nas cu el de vreo cîteva ori și, dacă nu se înselea, îl văzuse și în cel mai popular restaurant al orașului, întotdeauna ticsit de clienți și fum de țigare. Mai tirziu, după ce fusese luat în primire de dumnealui, Păulete avea să-și vadă cu regularitate la terri ce oră din zi și din noapte însoțit de aceeași mapă sau ce-o fi fost, dar și de altcineva. Acest altcineva se numea Onel Tira, unul dintre cei mai grași indivizi văzuți vreodată de el, cu o bură enormă, adușă mult înalțe, griulua se dovedea a fi insuși. Păulete, n-avea nici o importanță cu cine se însoțea Iacob Tânase, asta era o treabă a lui, personală. Și la fel de puțin important era și faptul că, într-o zi cumpulit de frișnoasă, cu trotoarele metamorfozate în patinoare, el alunecase și căzușe și, odată cu el, căzușe din maoă maronite mai multe hiriti subțiri, însoțite din ochi de vîntul cumpulit. Că odată cu hiritile se imprăștiaseră pe zhețușul amestecat cu zănoadă și niște felioare de parizer, iar nu avea importanță, și dacă-i vorba n-avea importanță nici măcar faptul că tovarășul Iacob Tânase reușise să sîrg bucățelele de salam care, ulterior, se dovediseră a fi foarte gustoase. Important, esențial chiar, era modul în care activistul se achita de sarcinile de serviciu. În această privință, în afara șefului lui direct, se numea Ion Grigore Damian, un tovarăș căruia, cînd vorbeai, îi țineau din gură salve de salivă și care avusesse marea sansă să ajungă și primar, mai apoi director la producția locală, pentru că, tovarășe, se întoarcă de unde a plecat, adică tot la cadre, deci, în afara de șeful lui direct, și Păulete putea să jure, cu mina pe inimă, că tovarășul Iacob Tânase era unul dintre cei mai meticuloși siluibași.

„Fotim, fotim”. Îl invitase Iacob Tânase pe ziarist să intre, să albe curaj, să îndrăznească să treacă pragul, să lase conveniențele de o parte, că, ce dracu, acolo, la dinsul în birou, nu se mănincă oameni. Îl așteptase și ieri, și altăieri, fusese cumva pe teren? Da, confirmase ziaristul, fusese tocmai la Cărbăria și trecuse și pe la Bișna, pe la băi. „Nu mai spune, tocmai la băi, la băi, făcuse, încălțase, făcuse, tovarășe, în tara asta sînt numele neregulat? Sînt ele atât de mari?” „Nu trebuie s-o luai chiar așa”, fusese de părere Păulete. „Sezi, de ce nu sezi?” în îndemna activistul. Ziaristul luase loc și în timp ce Iacob Tânase căuta cine este ce într-un dulap se gîndise că, inevitabil, urma să se facă cunoscut. Acum se făcuse cunoscut, Iacob Tânase, în nimeni. Acum explicativ. Precizări, justificări și cite și mai cite. „Va trebui să vă faceți o autobiografie amănunțită, zise activistul, și pentru fiecare perioadă, pentru fiecare loc de muncă să dai cîte trei nume de tovarăși care vă cunosc bine. V-aș ruga să nu omiteți ceva. Membri de partid nu sîntei, nu?” „Încă nu”, „Frați, surori, aveți? Sigur că aveți. Unchi, mătuși, veri, bunici, cocoli, să-i treceti pe toți în autobiografie, să nu omiteți cumva pe vreunul!” „Am să mă strălucesc, spuse, moale, Păulete, străduindu-se să nu se exteriorizeze în nici un fel. De unde să știe el cîți veri, unchi și cite mătuși are? Și cum îi cheamă? Și cu ce se ocupă fiecare?” „Va trece un timp, deoarece va trebui să umbli, să mă interesez, să aflu, deoarece la acest capitol, al neamurilor, nu stau deloc strălucit”. Tovarășul Iacob Tânase tresărise. „Cum așa, se poate să nu-ți cunoști neamurile? Păi eu le cunosc din fir-a-păr. Neamurile sînt sîntele cele mai importante, cele mai dragi, dacă îți uchi neamurile, s-ar putea, nu este deloc exclus, ca într-o zi să uchi și de neam de țară”. „Val, tovarășul Tânase”, încercase Păulete s-o dreagă cumva, însă tovarășul Tânase se dovedea a fi foarte întransigent. „Nu, tovarășe Păulete, mai bine lăsați, ascultați-mă pe mine, că sînt mai bătrîn, am trecut prin multe, neamurile sînt neamuri, de neolcuit, mai bine nu mai spuneți la nimeni și căutați cit mai repede posibil să faceți ce v-am spus. Bine?”

Sugerase activistul că e un om înțelegător și că, prin urmare, Păulete avusesse norocul să cadă pe mințile lui? Decepțitul asta este în stare să-mi vîndă și pe m-așa, își spusese Păulete, parcă văd cum îmi va minca nervii, dacă nu cumva sînt deja gata mincați. Ce treabă mai este și asta, cu neamurile? De unde, din ce ho-

șese să-l întrebe de unde știe, dar renunțase. Rămăsesse cîteva clipe tăcut. „Ei?” rupsesse activistul tăcerea. „Nu credeam că-i necesa”, spusese ziaristul. „Nu e necesar ce? Să știm ce am fost dat afară am scris și am scris și de ce. Am scris așa: vezi originea socială”. „Nu, n-ai fost dat afară numai de asta, noi știm în amănunt”. „Păi dacă știi...”. „Noi știm, dar trebuie să scrii și dumnea, cu minușita dumnea”. „Bine, am să scriu, însă cu condiția de grădiniță”, zise chiar Păulete. „Trebuie, așa e obiceiul. Uite, hai să încheiem treaba acum, s-o luăm pe rînd și să lămurim lucrurile. De acord?” întrebare tovarășul, activist de cadre, întinzîndu-i în același timp autobiografia.

Tovarășul Iacob Tânase, o luase metodic, după notița făcută mai înainte, întreba și Păulete complet pe o față albă de hiritie pe care activistul trecuse „anexă”. „Asadar, perioada buclucășă”, „Nu este deloc buclucășă, zise, înțepat, Păulete. Pînă la cinsprezece septembrie am fost în concediu de odihnă”. „Attea luni în concediu?” nu-i venise să creadă tovarășului Iacob Tânase. „Da, atât timp”, zise Păulete. „Curtis, foarte curios. Și nu s-a sesizat nimeni? Bine, să admitem, și mai departe?” „Păi, uită-ți-vă!” „Da, n-am observat eu, se mai întimplă, spusese activistul, după ce studiase rîndurile cu pricea vreo douăzeci de minute. Scrie incidentul cu utecul”. „Atunci era utecul”, precizase Păulete, în timp ce activistul punea pe cit de-a binelea. „Și cum cite trei nume de la elementară, primară și grădiniță”. „De la grădiniță nu-mi amintesc de nimeni”, spusese, automat, Păulete. „Așa ai spus și de neamuri”. „De neamuri m-am interesat”. „Vă interesează și de asta?”. „Dar tovarășe Iacob, tovarășe Tânase, tovarășe Păulete, zău așa, chiar trebuie? La ce folosește? Ce pot spune niște cituri despre alt ține?” „Asta-i treaba noastră”, zise activistul. „Poate vreți să spuneți treaba dumnea-voastră personală, se infurie Păulete, ridicîndu-se. Nu cred pentru nimic în lume că așa sînt idealitățile. Și dacă așa sînt, totul e observabil. Să presupunem că am fost un copil nevinioc, că scoatem limba, că-i făceam zile tripe educatoarei, doamna Agopian — na, că mi-am amintit de cineva de la grădiniță — și ce demonstrează asta? Că și acum sînt ca și acum treizeci de ani?” „Asta ne interesează pe noi, v-am mai spus”, strigase activistul. „Asta vă interesează pe dumneavoastră, strigase și Păulete. De ce angaj partidul într-o chestiune de acest fel?” „Ce-ai spus?” „Ce-ai auzit?”. „O să mai vedem noi”, amenințase tovarășul Iacob Tânase. „Bine”, spusese Păulete și ieșise.

este zece și cinci minute. Tovarășul Păulete pleacă pe teren într-un Aro cu motorină. Tovarăș Constantin pregătește un material important. Tovarășul Marin urcă la telefon că are urgent nevoie de oge. Rogi zece: — Intră, mie la sută, în divizia B. — Cred că fetele o-ncurcă, pică, zice Mumuta. Sefa de la galerii este încă sub influența euforică a cunoștinței cu tovarășul Constantin de la municipiu. Sotul ei l-a promis că la sfîrșitul săptămînii covorului și perdele vor ajunge, neîntoșit, acolo unde trebuie. — Unde o fi Dumitru Palade? se întreabă ea. Pipița de la intensiv primește, tocmai acum, o mică atenție, o cutie mare de ciocolată. Pedichurista n-are nici o clientă. Fredonează o melodie săltăreată. Tovarășul Constantin, sotul tovarășului Constantin, este în vizită la domiciliu și apelează la vicepreședintele de resort să i se dea cardul. Directorul întreprinderii îi apuseze așa: „Problema mă depășește, apelează și tu la vicepreședinte, sau la nevastă-ta, că e mare sefă”. „Lăsați glumele, eu cu ce-mi fac planul, că dacă nu-mi-l fac, sîntem penalizați, și eu și muncitorii”. „Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovarășul prim, singurul în birou, tușește. Profesorul roșcăt zice: — Toate cărțile și caietele în bancă. Extemporal. Pricălitul insistă, vrea cu orice preț să mînince roșii. Căpitanul necunoscut caută guma de mestecat. Bătrînelul își aminteste de fabrica de creieri și ride cu poftă. Dacă o ține tot așa, va mai întineri cu patru ani, cinci zile, șase ore, șapte minute și opt secunde. Individul cu singele fierbinte peste măsura și-a băt nechezul și acum, în această secundă, o ia pe comă. — Două sute de coniac, cere el. — Pofțim? zice ospătărită. — Bărbutul senin, relaxat, de la volanul Daciei cărămizii, lucrează la o freză și se gîndește la tipa în blugi. Bine, femeie. Iacob Tânase bea al doilea pahar de țuică (asta de prune?) și citește și în muncitorii. — Am încheiat discuția”, îi reține directorul. Onac, tot de la construcții, fierbe că n-are beton. Teri n-a avut motorină, astăzi beton, mîine cine știe... Tovară

